

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2015

Säätiö on pyrkinyt tekemään Anders Chydeniusta tunnetuksi avoimen talouden ja avoimen hallinnon edistäjänä - klassisen liberalismiin ja julkisuusperiaatteen kansainvälisesti merkittävänä uranuurtajana.

Vuonna 2015 Anders Chydenius -säätiön toiminnan painopisteinä olivat Chydeniuksen koottujen teosten julkistamisen jatkaminen, Anders Chydenius -vapaakauppaseminaarin järjestäminen seitsemättä kertaa ja tietämisen vapauden päivän seminaarin järjestäminen yhdeksättä kertaa sekä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen 250-vuotisjuhlavuoden (2016) valmistelu.

Tieteellisen työn tukeminen ja kootut teokset

Säätiö on tukenut tavoitteitaan edistävää tieteellistä työtä.

Pro gradu -apurahat

Toimintavuonna säätiö päätti käyttää pro gradu –apurahoihin varatun määrärahan Suomalaisen kirjoituskilpailun palkintoihin. Kirjoituskilpailun teemana vuonna 2016 on avoimuus, ilmaisunvapaus ja tietämisen vapaus.

Kootut teokset

Vuonna 2015 keskeisin hanke tieteellisen työn tukemisessa oli Anders Chydeniuksen koottujen teosten tieteellinen toimitustyö. Hankkeen tavoitteena on Anders Chydeniuksen koottujen teosten julkaiseminen niin alkukielellä, suomenkielisenä käännöksenä kuin englanninkielisenä valikoimana. Julkaisutyö palvelee sekä tutkimusta että sitä yleistä kiinnostusta, jota Chydeniuksen ajatuksia kohtaan on niin Suomessa, Ruotsissa kuin eri puolilla maailmaa. Hanke on merkittävä kansalliskirjallisuuden julkaisutyö.

Säätiö toteuttaa hankkeen vuosina 2006–2016 yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa. Säätiö vastaa erityisesti yksityisen rahoituksen hakemisesta yhteensä 1 566 500 euron kustannusarviolle. Hankkeen toteutumista seuraa ohjausryhmä ja toimitustyötä tukee toimituskunta, joita johtaa säätiön hallituksen puheenjohtaja.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -vapaakauppaseminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa Kokkolassa lauantaina 27.6.2015 Anders Chydenius – vapaakauppaseminaarin. Muita yhteistyökumppaneina olivat Keskipohjanmaa-lehti, Österbottens Tidning, Pohjanmaan kauppakamari, Osuuskauppa KPO, Keski-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto ja Merenkurkunneuvosto. Aiheena oli vapaakaupan eurooppalaiset haasteet ja liikenneyhteydet, jotka ovat olleet pohjalaisten satamakaupunkien vahvuus. Ohjelma on seuraava:

13.00 Seminaari alkaa

Tervetuliaissanat

Kokkolan kaupunginjohtaja Antti Isotalus

Vuoden 2015 Chydenius-palkinnon jakaminen

Kokkolan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jutta Urpilainen

Kokkolan Oopperan tervehdys

Vapaakauppa, investoinnit ja kulkuyhteydet

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Kansanedustaja Jutta Urpilainen

Kansanedustaja Peter Östman

Kansanedustaja Tuomo Puumala

Kahvitauko

Eurooppalaiset vapaakaupan haasteet

Euroopan parlamentin varapuhemies Anneli Jäätteenmäki

Euroopan parlamentin jäsen Liisa Jaakonsaari

Päätössanat

Jyväskylän yliopiston rehtori Matti Manninen

17.00 Seminaari päättyy

Kokkolasalissa järjestettyyn seminaariin osallistui noin 200 ihmistä. Seminaarista julkaistiin ilmoitukset Keskipohjanmaa-lehdessä ja Österbottens Tidningenissä. Säätiö jatkaa kesäperinnettä ensi vuonna.

Tietämisen vapauden päivä

Säätiö jatkoi toimintavuonna suomalais-ruotsalaisen "tietämisen vapauden päivän" viettämistä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen kunniaksi. Päivä ajoittuu Ruotsi-Suomen painovapausasetuksen (2.12.1766) vuosipäivälle.

Tietämisen vapauden päivän seminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Helsingin Sanomain Säätiön kanssa 4.12.2015 tietämisen vapauden päivän seminaarin Päivälehdessä museossa Helsingissä.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Konstsamfundetin tukemassa tilaisuudessa seminaarissa avattiin 250-juhlavuosi. Seminaarin ohjelma oli seuraava:

14.00 Tervetuliaissanat

Helsingin Sanomain Säätiön hallituksen puheenjohtaja,
vastaava päätoimittaja Kaius Niemi

14.10 Tiedon avoimuus ja Anders Chydeniuksen perintö

Eduskunnan puhemies Maria Lohela

14.40 Pohjoismainen julkisuusperiaate kansainvälisessä yhteistyössä

Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen

15.10 World Press Freedom Day 2016 and Freedom of Information in the World

Director Guy Berger, Division of Freedom of Expression and Media Development
UNESCO (CI/FEM)

15.40 Päätössanat ja vuoden 2015 Chydeniuksen avoimuusmitalin saajan julkistaminen

Anders Chydenius -säätiön hallituksen puheenjohtaja Gustav Björkstrand

15.50 Cocktail-tilaisuus

Chydenius-mitali

Anders Chydenius –säätiö ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistys päättivät myöntää vuonna 2015 Chydenius-mitalin Unescon pääjohtaja Irina Bokovalle, joka on edistänyt tietämisen vapautta Unescon toiminnassa ja korostanut sananvapautta väkivaltaisten ääri liikkeiden vastaisessa toiminnassa.

Chydenius-mitaleja "kansainvälisesti merkittävästä toiminnasta Anders Chydeniuksen avoimuusperiaatteiden hyväksi" on myönnetty vuosina 2007, 2008 ja 2014.

Juhlavuoden 2016 valmistelu

Säätiön tavoitteena oli edistää pohjoismaisen julkisuusperiaatteen 250-vuotisjuhlavuoden viettämistä vuonna 2016.

250-valtuuskunta

Säätiö johti yhteistyössä Helsingin Sanomain Säätiön kanssa 250-valtuuskuntaa, joka koordinoi pohjoismaisen julkisuusperiaatteen 250-vuotisjuhlavuoden valmistelua ja viestintää. Valtuuskunnan kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtajat:

Björkstrand Gustav, Anders Chydenius –säätiö

Niemi Kaius, Helsingin Sanomain Säätiö

Sihteerit:

ANDERS CHYDENIUS

SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Koski Ulla, Helsingin Sanomain Säätiö
Mustonen Juha, Anders Chydenius –säätiö

Jäsenet:

Ali-Yrkkö Jyrki, ETLA
Ekholm Kai, Kansalliskirjasto
Eskelinen Jarmo, Forum Virium
Gustavsson Sverker, Uppsala universitet
Holmström Zabrina, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Holopainen Minna, STT-Lehtikuva
Isotalus Antti, Kokkolan kaupunki
Kalliokoski Matti, Helsingin Sanomat
Kalpala Asmo, Anders Chydenius –säätiö
Kantola Anu, Helsingin yliopisto
Koponen Johannes, Demos Helsinki
Koskinen Johannes, Eduskunnan perustuslakivaliokunta
Kouros Kristiina, Eduskunnan ihmisoikeuskeskus
Laine Arttu, SOK-yhtymä
Lehikoinen Anita, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lehtinen Christine, Ulkoasiainministeriö
Lehtinen Elina, CMI
Leppäjärvi Anne, Haaga-Helia AMK
Luukka Teemu, Helsingin Sanomat
Ojala Jari, Jyväskylän yliopisto
Paananen Arja, Ilta-Sanomat
Pernaa Ville, Suomen Kuvalehti
Pihlajamäki Riitta, Yleisradio
Risikko Tanja, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Saarikoski Laura, Helsingin Sanomat
Sailas Raimo, Anders Chydenius –säätiö
Sallinen Aino, Anders Chydenius –säätiö
Savela Heleena, Helsingin Sanomain Säätiö
Sintonen Matti, Helsingin yliopisto
Ståhlberg Krister, emeritusprofessori
Suksi Markku, Åbo Akademi
Sundgren Christian, Toimittajat ilman rajoja
Suurpää Johanna, Oikeusministeriö
Timonen Pekka, Suomi100-juhlavuosi
Timonen Marjo, Eduskunta
Uskali Turo, Jyväskylän yliopisto
Vihriälä Vesa, ETLA
Välkangas Liisa, Aalto-yliopisto

M maailman lehdistönvapauden päivän kansainvälisen konferenssin (2016) valmistelu

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Säätiö osallistui ministeriön nimeämään konferenssin valmistelutyöryhmään.

Tiedotus ja yhteistyö

Säätiö on käyttänyt www.chydenius.net -kotisivujaan tiedotus- ja julkaisukanavanaan. Verkkosivujen kautta voi rekisteröityä säätiön postituslistalle. Säätiön julkaisut ovat sivuilta saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi säätiö on tiedottanut tiedotusvälineille toiminnastaan.

Säätiö on toiminut Säätiöiden ja rahastojen valtuuskunnan jäsenenä.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2015 ollut seuraava:

Gustav Björkstrand	puheenjohtaja
Sverker Gustavsson	varapuheenjohtaja
Antti Isotalus	jäsen
Asmo Kalpala	jäsen
Kristiina Kouros	jäsen
Arttu Laine	jäsen
Raimo Sailas	jäsen
Aino Sallinen	jäsen
Krister Ståhlberg	jäsen

Erovuoroisia jäseniä olivat vuonna 2015 hallituksen Arttu Laine, Sverker Gustavsson ja Raimo Sailas. Heidät valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi.

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa. Vuosikokous pidettiin 4.3.2015 ja muut kokoukset 27.6.2015 ja 4.12.2015. Asiamiehenä on toiminut VTM Juha Mustonen. Tilintarkastajina ovat toimineet Mikael Forss (HTM) ja Ulla Järvi (HTM) ja varalla Sirpa Pihlajaniemi (HTM) ja Kirsti Kattilakoski (HTM).

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 9.255,21 € tappiollinen. Huhtikuussa 2012 tekemässään päätöksessä verohallinto myönsi säätiölle osoitetuille lahjoituksille verovapauden myös vuosiksi 2012–2016.

Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset säätiön toimintaan:
Kokkolan kaupunki (vuosiaavustus): 15.000 euroa
Konstsamfundet rf: 3.000 euroa

ANDERS CHYDENIUS

SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Keski-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto: 5.000 euroa

Kunigl. Vitterhetsakademien: 20.000 euroa

Yhteensä: 43.000 euroa

Säätiön säädepääoma (40.000 €) on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin (arvo 31.12.2015: 45.081,91 euroa). Pankkitilillä oli vuoden vaihteessa 19.937,99 euroa.